

Strona Główna > ... > Wyszukiwanie Przedstawicieli Zawodów Prawniczych > Znajdź Biegłego > Germany

Znajdź biegłego

Autor treści:

Niemcy

Niemcy

I. Wykazy i rejestry biegłych

W Niemczech dostępne są rozbudowane rejestry biegłych. Obejmują one około 200–300 różnych dziedzin specjalizacji.

- Biegłych powołanych publicznie i zaprzysiężonych przez izby handlowe i przemysłowe można znaleźć [tutaj](#).
- Biegłych powołanych publicznie i zaprzysiężonych przez izby rzemieślnicze można znaleźć [tutaj](#).
- Biegłych powołanych publicznie i zaprzysiężonych przez izby rolnicze można znaleźć [na regionalnych stronach internetowych izb rolniczych](#).
- Biegłych powołanych publicznie i zaprzysiężonych przez izby architektów można znaleźć [na stronach internetowych regionalnych izb architektów](#).
- Informacje na temat biegłych powołanych publicznie i zaprzysiężonych przez izby inżynierów oraz rejestrów tych biegłych można znaleźć [tutaj](#).
- Biegłych zarejestrowanych przez izbę księgowych można znaleźć [tutaj](#).
- Inna baza danych znajduje się na stronie <https://www.bvs-ev.de/sachverstaendigenverzeichnis/>. Prowadzi ją stowarzyszenie biegłych powołanych publicznie i przysięgłych.
- Biegłych lekarzy nie dotyczy obowiązek powołania publicznego i zaprzysiężenia. Można ich znaleźć w wykazach, które publikuje się na regionalnych stronach internetowych stowarzyszeń lekarzy.

W praktyce sądy najczęściej wyznaczają biegłego figurującego w rejestrze. Jeżeli biegły spełnia odpowiednie warunki, zostaje automatycznie wpisany do rejestru. Za niezwłoczną aktualizację rejestrów odpowiadają państwowe izby rejestracyjne.

Poniżej przedstawiono najważniejsze przepisy mające zastosowanie do biegłych sądowych w Niemczech:

- § 36 ustawy regulującej handel;
- § 91 ustawy regulującej rzemiosło;
- kodeks postępowania administracyjnego;
- kodeks postępowania karnego;
- [kodeks postępowania izb](#).

II. Kwalifikacje biegłego

Biegłym wpisanym do rejestru może zostać osoba, która ma szczególnie wysokie kwalifikacje w swojej dziedzinie specjalizacji. Aby uzyskać wpis do rejestru biegłych, kandydat musi mieć odpowiednie doświadczenie zawodowe. Wiedzę fachową należy wykazać poprzez przedłożenie właściwych dokumentów, które potwierdzają doświadczenie biegłego (np. CV, kopie dokumentów potwierdzających wszelkie istotne kwalifikacje akademickie i zawodowe, dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe, listy referencyjne, sprawozdania, dokumenty potwierdzające odbyte szkolenia). Izby przemysłowe i handlowe/izby rzemieślnicze oraz izby architektów i inżynierów przeprowadzają również egzaminy. Poza kwalifikacjami, odbyciem dalszego kształcenia i doświadczeniem należy wykazać niezależność i uczciwość.

Publicznie powołani i zaprzysiężeni biegli są zwykle wpisywani do rejestru na okres pięciu lat. Przed upływem

takiego pięcioletniego okresu mają obowiązek wykazać swoje kompetencje, uczciwość i udział w doksztalcaniu, aby uzyskać ponowne powołanie i wpis do rejestru na kolejnych pięć lat (odbywa się to np. w drodze weryfikacji i oceny sprawozdań, które należy złożyć na nowy pięcioletni okres ważności rejestracji). Szkolenia dla biegłych zapewniają właściwe organy. Jeżeli biegły nie stosuje się do właściwych przepisów lub nie aktualizuje swoich umiejętności, izby mogą go wykreślić z rejestru.

III. Wynagrodzenie biegłego

W sprawach cywilnych, administracyjnych i karnych wynagrodzenie oblicza się na podstawie [niemieckiej ustawy o wynagrodzeniach i świadczeniach w systemie sądownictwa](#) (Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetzes, JVEG).

Biegły może zwrócić się o wypłatę zaliczki oraz o płatność na rachunek.

Jeżeli biegły przeprowadza czynności poza sądem, jego wynagrodzenie zależy od konkretnej umowy w sprawie rekompensaty.

IV. Odpowiedzialność biegłego

Biegły ponosi odpowiedzialność za wydanie błędnej opinii – bez względu na to, czy zleciła ją osoba fizyczna, czy też zlecił ją sąd. Jeżeli biegły wyznaczony przez sąd wydał błędną opinię umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, a sąd oparł swoje orzeczenie na tej błędnej opinii, strona, która poniosła z tego tytułu szkodę, może wytoczyć powództwo o odszkodowanie/zadośćuczynienie za tę szkodę (§ 839a kodeksu cywilnego – Bürgerliches Gesetzbuch, BGB).

Jeżeli biegły przeprowadza czynności poza sądem, zastosowanie mają przepisy ogólne dotyczące odpowiedzialności (umownej).

V. Dodatkowe informacje na temat postępowania z udziałem biegłego

1. Wyznaczenie biegłego

Biegłego wyznacza sąd. Strony postępowania mają jednak prawo przedstawiać propozycje osób, które ich zdaniem sąd powinien wyznaczyć na biegłego.

a) Wyznaczenie przez sąd

Sąd korzysta zwykle z wykazu lub rejestru biegłych. Sąd może również wyznaczyć biegłego, którego uzna za odpowiedniego i kompetentnego. Biegły wyznaczony przez sąd to biegły, którego sąd wyznaczył i stosownie pouczył. Jego głównym zadaniem jest wsparcie sądu wiedzą fachową.

b) Wyznaczenie przez strony

Jeżeli strony uzgodnią wyznaczenie określonych osób na biegłych, sąd ma obowiązek zastosować się do ich ustaleń, ale może ograniczyć wybór stron do określonej liczby osób.

Jeżeli strona chce samodzielnie wyznaczyć biegłego, aby stanowią dla niej wsparcie, biegłego takiego nie traktuje się jako biegłego sądowego, lecz jako biegłego prywatnego.

2. Postępowania

a) Postępowanie cywilne

Sąd ma obowiązek uzasadnić wydane orzeczenie i – jeżeli przy jego wydawaniu korzysta z opinii biegłego – odnieść się do ustaleń poczynionych przez biegłego. Opinia biegłego nie jest wiążąca dla sądu, ale często ma istotne znaczenie dla treści orzeczenia. W przypadku oględzin na miejscu biegły ma obowiązek skontaktować się ze wszystkimi stronami. Jeżeli na przykład biegły potrzebuje od stron więcej informacji, odpowiednie czynności w tym celu podejmuje co do zasady sąd.

(i) Opinia biegłego

Strony mogą zakwestionować opinię biegłego wyznaczonego przez sąd, składając stosowne oświadczenia lub zlecając sporządzenie opinii prywatnemu biegłemu i przedkładając ją sądowi jako opinię przeciwną.

(ii) Rozprawa sądowa

W celu przeprowadzenia dowodu przed rozpoczęciem postępowania sądowego można przeprowadzić niezależne postępowanie dowodowe (*selbständiges Beweisverfahren*). W tym kontekście biegłego można powołać przed rozpoczęciem postępowania głównego. Zakres tego postępowania obejmuje wyłącznie zabezpieczenie dowodów do celów późniejszego postępowania sądowego lub w celu uniknięcia wniesienia pozwu.

Rozprawa sądowa odbywa się zgodnie z kodeksem postępowania i przepisami procesowymi. Biegły ma obowiązek odpowiedzieć na pytania w sposób obiektywny, zrozumiały i spójny. Zgodnie z niemieckim prawem procesowym strona przeciwna nie przesłuchuje biegłego, jednak pytania mogą mu zadawać nie tylko sędzia, ale również strony postępowania.

b) Inne postępowania

W postępowaniu karnym sąd powinien wyznaczyć biegłego figurującego w uznanym rejestrze biegłych sądowych; zgodnie z § 73 ust. 2 kodeksu postępowania karnego (Strafprozessordnung, StPO) sąd może wybrać inną osobę wyłącznie wówczas, gdy uzasadniają to wyjątkowe okoliczności. Sąd może wyznaczyć kierunek czynności biegłego. Pozostałe zasady zawarte są w [kodeksie postępowania karnego – Strafprozessordnung, StPO](#).

Informacje przedstawione na tej stronie zgromadzono w ramach projektu „Znajdź biegłego”. Przekazały je osoby wyznaczone do kontaktów w poszczególnych państwach przez [Europejski Instytut Ekspertyz i Biegłych Sądowych \(EEEI\)](#).

■ Ostatnia aktualizacja: 04/06/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.